

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)
14. april 1994

Sag T-10/93

A.
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd – ansættelse – HIV-smittet person – afslag på ansættelse – fysisk uegnethed – lovligheden af vedtægtens artikel 33 – privatlivets fred – den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder«

Fuldstændig gengivelse på fransk II - 387

Angående: Påstand om:

- annullation af Kommissionens afgørelse, hvorved Kommissionen bekræftede den af Kommissionens Lægetjeneste afgivne udtalelse og afslog at ansætte sagsøgeren som fuldmægtig
- tilkendelse af erstatning for den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren havde lidt.

Udfald: Frifindelse.

Resumé af dom

Sagsøgeren havde gennemgået den i artikel 33, stk. 1, i vedtægten for tjenestemænd omhandlede lægeundersøgelse. Under denne undersøgelse havde han af egen drift over for den rådgivende læge oplyst, at han var seropositiv, og han lod sig frivilligt underkaste en test til eftersporning af human immunal deficiency virus (HIV). Det blev aftalt, at sagsøgerens praktiserende læge skulle fremsende en ajourført lægelig udtalelse som supplement til de undersøgelser, som den rådgivende læge havde gennemført eller foreskrevet.

Denne meddelte derefter sagsøgeren, at Lægetjenesten på grundlag af lægeundersøgelsen og udtalelsen ikke kunne afgive en udtalelse om, at sagsøgeren var fysisk egnet til at beklæde den stilling, han havde ansøgt om. Sagsøgeren forelagde herefter sagen for det i vedtægtens artikel 33, stk. 2, omtalte lægeudvalg, der bekræftede den rådgivende læges udtalelse. Kommissionen meddelte herefter sagsøgeren afslag på hans ansøgning om ansættelse.

I – Annullationspåstandene

1. Anbringendet om, at vedtægtens artikel 33, stk. 2, er retsstridig derved, at bestemmelserne deri om lægeudvalgets sammensætning og virksomhed udgør en tilsidesættelse af ansøgernes ret til kontradiktion

Retten forkastede dette anbringende, idet den fastslog, at det lægeudvalg, som fællesskabslovgiver har indført uden i kraft af en trindhøjere fællesskabsretlig bestemmelse eller en anden bindende bestemmelse at være forpligtet hertil, når dette udvalg består af tre læger, som den rådgivende læge, der har afgivet den oprindelige udtalelse om fysisk uegnethed, ikke er medlem af, men hvis medlemmer udpeges blandt institutionernes rådgivende læger og ikke udelukkende blandt de rådgivende læger i vedkommende institution, udgør en reel, ekstra garanti for ansøgerne, der dermed opnår en bedre beskyttelse af deres rettigheder (præmis 23 og 24).

Retten bemærkede, at det klart af nævnte artikel 33, stk. 2, fremgår, at en ansøger kan forelægge udvalget en udtalelse fra en læge efter eget valg. Det fremgik

desuden af sagen, at Kommissionens Lægetjeneste ikke blot havde opfordret sagsøgeren til at forelægge lægeudvalget alle de dokumenter, han tillagde betydning, men også til personligt at give møde for udvalget eller lade sig repræsentere for det af en af ham valgt læge. I øvrigt henviste Retten til, at en ansøger altid kan forlange og opnå, at begrundelsen til en udtalelse om fysisk uegnethed meddeles den pågældendes egen læge, hvilken meddelelse kan ske, før lægeudvalget træder sammen (præmis 25).

Henvisning til: Domstolens dom af 13. april 1978, sag 75/77, Mollet mod Kommissionen, Sml. s. 897; Rettens dom af 18. september 1992, forenede sager T-121/89 og T-13/90, X mod Kommissionen, Sml. II, s. 2195.

Retten fastslog endelig, at lægeudvalget er i stand til at gennemføre en fuldstændig og upartisk ny behandling af ansøgerens forhold (præmis 27).

Henvisning til: nævnte dom i sagen X mod Kommissionen.

2. Anbringendet om tilsidesættelse af retten til kontradiktion

Retten fandt, at der ikke i sagens faktiske omstændigheder var noget grundlag for dette anbringende, idet sagsøgeren besad tilstrækkelige oplysninger om den procedure, der skulle følges. Navnlig var ifølge Retten den rådgivende læge ikke efter nogen bestemmelse i vedtægten forpligtet til at give ansøgerens egen læge og ikke ansøgeren selv underretning om udfaldet af lægeundersøgelsen før ansættelsen (præmis 30).

3. Anbringendet om, at den anfægtede afgørelse ikke er begrundet

Retten henviste til, at begrundelsespligten har til formål dels at give den pågældende et tilstrækkeligt grundlag for at bedømme berettigelsen af den akt, der indeholder et klagepunkt mod ham, og hensigtsmæssigheden af at anlægge sag ved Retten, og dels at gøre det muligt for denne at udøve sin legalitetskontrol (præmis 34).

Henvisning til: Domstolens dom af 26. november 1981, sag 195/80, Michel mod Parlamentet, Sml. s. 2861; Rettens dom af 12. februar 1992, sag T-52/90, Volker mod Parlamentet, Sml. II, s. 121.

Denne begrundelsespligt skal imidlertid forenes med den lægelige tavshedspligt, som – bortset fra ekstraordinære omstændigheder – tvinger enhver læge til at vurdere rimeligheden af at meddele de patienter, han behandler eller undersøger, arten af deres eventuelle sygdomme. Dette sker ved, at den pågældende får mulighed for at forlange og opnå, at uegnehedsgrundene meddeles en læge, som vedkommende selv har valgt. Denne mulighed er ingenlunde til hinder for, at den rådgivende læge direkte meddeler den pågældende selv begrundelsen for den konstaterede fysiske uegnehed, såfremt han finder, at dette er hensigtsmæssigt og ikke bryder med hans pligter som læge. Der skal desuden tages hensyn til de omstændigheder, hvorunder en afgørelse er blevet truffet, og til, om den pågældende eventuelt er bekendt med disse omstændigheder (præmis 30 og 35).

Henvisning til: Domstolens dom af 27. oktober 1977, sag 121/76, Moli mod Kommissionen, Sml. s. 1971, af 24. februar 1981, forenede sager 161/80 og 162/80, Carbognani og Zabetta mod Kommissionen, Sml. s. 543, og af 23. marts 1988, sag 19/87, Hecq mod Kommissionen, Sml. s. 1681; den tidligere dom i sagen X mod Kommissionen.

Retten fandt, at Kommissionen i den foreliggende sag havde opfyldt begrundelsespligten (præmis 40).

4. Anbringendet om, at den omstændighed, at sagsøgeren uopfordret havde oplyst, at han var seropositiv, medførte en diskriminering af sagsøgeren

Retten henviste til, at ligebehandlingsprincippet tilsidesættes, såfremt to persongrupper, hvis retlige og faktiske situation ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden, behandles forskelligt, eller såfremt forskellige forhold behandles ens (præmis 42).

Henvisning til: Rettens dom af 7. februar 1991, forenede sager T-18/89 og T-24/89, Tagaras mod Domstolen, Sml. II, s. 53.

Retten bemærkede, at sagsøgerens situation dog ikke på nogen måde kunne sammenlignes med situationen for en anden ansøger, der ikke på eget initiativ har udtalt sig om sin sygdom. Selv om sagsøgeren havde erklæret, at han var seropositiv, var der derfor anledning til at undersøge, om han opfyldte de nødvendige fysiske krav, idet en erklæring fra den pågældende om, at han lider af en bestemt sygdom i øvrigt ikke kan føre til, at den rådgivende læge herefter ikke kan beskæftige sig mere indgående med dette forhold, idet lægeundersøgelsen ellers ville miste enhver værdi (præmis 43).

5. Anbringendet om krænkelse af privatlivets fred og tilsidesættelse af artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention

Retten bemærkede, at grundrettighederne hører til de almindelige retsgrundsatninger, som Domstolen skal beskytte. I den forbindelse lægger Domstolen de forfatningsmæssige traditioner i medlemsstaterne til grund samt de anvisninger i form af internationale traktater om beskyttelse af menneskerettighederne, som medlemsstaterne har været med til at udarbejde, eller som de senere har tiltrådt, hvorved bemærkes, at den europæiske menneskerettighedskonvention er af særlig betydning (præmis 48).

Henvisning til: Domstolens dom af 14. maj 1974, sag 4/73, Nold mod Kommissionen, Sml. s. 491, præmis 13, af 15. maj 1986, sag 222/84, Johnston, Sml. s. 1651, præmis 18, af 13. juli 1989, sag 5/88, Wachauf, Sml. s. 2609, præmis 19, og af 18. juni 1991, sag C-260/89, ERT, Sml. I, s. 2925.

Retten henviste i øvrigt til bestemmelsen i artikel F, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union, hvorefter Unionen respekterer de grundlæggende rettigheder (præmis 49).

Retten bemærkede først, at en bestemmelse om en lægeundersøgelse før ansættelse ikke kan antages at være i strid med kravet om respekt for privatlivets fred, således som dette er sikret ved konventionens artikel 8. For på den ene side skal nævnte lægeundersøgelse gøre det muligt for institutionen at undlade at udnævne en ansøger, der er uegnet til den stilling, der er tale om, eller omvendt at ansætte ham og tildele ham en stilling, der svarer til hans helbreds situation. Dette er en helt legitim målsætning for enhver offentlig myndighed og harmonerer med såvel institutionernes som fællesskabstjenestemændenes interesser. Kravet om en lægeundersøgelse før ansættelsen er på den anden side et krav, der stilles i de fleste medlemsstaters retsorden (præmis 50).

Retten bemærkede dernæst, at en sådan lægeundersøgelse før ansættelsen for ikke at være fuldstændig overflødig nødvendigvis må omfatte en klinisk undersøgelse og

eventuelt de supplerende biologiske undersøgelser, som den rådgivende læge anser for nødvendige, og at Retten ikke inden for rammerne af sin prøvelsesret kan kritisere en sådan rent lægelig vurdering (præmis 51).

6. Anbringendet om en åbenbar fejlbedømmelse og tilsidesættelse af konklusioner vedtaget af Rådet og medlemsstaternes sundhedsministre, forsamlet i Rådet, den 15. december 1988 om AIDS på arbejdspladsen (EFT 1989 C 28, s. 2)

Retten fandt, at disse konklusioner, hvorefter en HIV-smittet uden AIDS-sygdomssymptomer bør betragtes og behandles som en normal arbejdsdygtig arbejdstager, selv om de ikke kan anses for vedtægtsmæssige bestemmelser eller andre retsforordninger, dog må anses for bestemmelser, der indeholder retningslinjer, som administrationen har pålagt sig selv, og som ikke må tilsidesættes uden begrundelse, idet ligebehandlingsprincippet ellers ville blive krænket (præmis 59 og 60).

Henvisning til: Rettens dom af 7. februar 1991, sag T-2/90, Ferreira de Freitas mod Kommissionen, Sml. II, s. 103.

Retten bemærkede dernæst, at det tilkommer Retten inden for rammerne af sin prøvelsesret at kontrollere, om ansættelsesproceduren er forløbet forskriftsmæssigt, og navnlig at undersøge, om afgørelsen om at afslå ansættelse støttes på en begrundet lægelig udtalelse, der viser, at der er en forståelig sammenhæng mellem de lægelige konstateringer i udtalelsen og den konklusion, denne når til (præmis 61).

Henvisning til: Domstolens dom af 26. januar 1984, sag 189/82, Seiler m.fl. mod Rådet, Sml. s. 229; nævnte dom i sagen X mod Kommissionen.

Retten bemærkede endelig, at den rådgivende læge kan basere sin udtalelse om fysisk uegnethed såvel på, at der aktuelt foreligger fysiske eller psykiske forstyrrelser, som på en medicinsk begrundet prognose om fremtidige forstyrrelser, der

i forudsigelig fremtid vil kunne rejse tvivl om normal udførelse af de pågældende arbejdsopgaver (præmis 62).

Henvisning til: Domstolens dom af 10. juni 1980, sag 155/78, M mod Kommissionen, Sml. s. 1797; nævnte dom i sagen X mod Kommissionen.

Retten fastslog på baggrund af disse principper, at anbringendet ikke kunne anerkendes. Retten forkastede navnlig argumentet om, at den rådgivende læge og medlemmerne af lægeudvalget ikke besad de nødvendige kvalifikationer i det foreliggende tilfælde, og henviste herved til, at Fællesskabets dømmende myndighed ikke har kompetence til ved den retslige efterprøvelse at tage stilling til de lægevidenskabelige kvalifikationer hos de læger, der har afgivet en udtalelse om fysisk uegnethed (præmis 68).

Retten fandt endelig, at Kommissionen ikke havde tilsidesat Rådets og sundhedsministrenes konklusioner, der kun omfatter personer uden AIDS-sygdomssymptomer og dermed altså ikke et tilfælde som sagsøgerens (præmis 69).

II – Erstatningspåstanden

Retten forkastede også erstatningspåstanden under henvisning til, at det ikke var godtgjort, at Kommissionen havde handlet retsstridigt og dermed, at den ikke havde begået en ansvarspådragende fejl (præmis 72).

Konklusion:

Sagsøgte frifindes.